

Faglærers vurdering av gjennomføring:

Praktisk gjennomføring

Kurset består av en kombinasjon av forelesninger, seminarer og gruppearbeid. Det er lagt op med en generell del først bestående av forelesninger og deretter en anvendelsesdel med seminarer og gruppearbeid knyttet til arbeidet med et metodeessay. Gjennom forelesninger (i alt 6) blir studentene introdusert til hovedtematikker og problematikker i det kvalitative perspektivet. Anvendelsesdelen har til formål å skape et kollektivt grunnlag for forberedelsen til metodeessayet som utgjør innleveringskravet for å gå til den skriftlige avsluttende eksamen. Metodeessayet blir skrevet individuelt, men det er basert på gruppens samlede empiriske materiale. Hensikten med dette gruppearbeid er dels å gi den enkelte studenten et bredere empirisk materiale for essayet enn hva som ville vært mulig å samle inn selv. Dels er hensikten å øke læringsutbyttet av en forskningsprosess ved også å få innsikt i andre studenters arbeid og erfaringer med å skape et empirisk materiale og arbeide analytisk/teoretisk med dette. Når det gjelder data, som ligger til grunn for essayet, er hver enkelt student kun ansvarlig for sitt eget datamateriale, men studenten bør anvende hele gruppens materiale for sin analyse. Seminarene de siste ganger på kurset har til formål å være igangsettende dels for metodiske og teoretiske refleksjoner knyttet til en erfart forskningsprosess, men også for analysearbeidet med gruppenes empiriske materiale. Det primære formålet med metodeessayet, som skal ta form som en forskningsrapport, er å lære om metode som en integrert del av en forskningsprosess.

Post.doc. Sveinung Sandberg bidro med de tre siste forelesninger i forelesningsrekken. Professor II Julia Brannen bidro til workshop'en som denne gang, etter studentenes ønske, ble gjennomført gruppevis med 1 time for hver gruppe.

Karakterbedømmingen for den samlede karakter fra kurset har tidligere vært basert på en 50/50 fordeling fra henholdsvis metodeessayet og den skriftlige eksamen. Denne regel gjelder ikke lenger men er (siden høsten 2009) erstattet av en regel om en arbeidskravsoppgave for å kunne gå opp til skriftlig eksamen. Arbeidskravsoppgaven teller dermed ikke karaktermessig men gir adgang til skoleeksamen. Karakteren fra kurset baseres dermed altså på den 5 timers skoleeksamen.

Bedømmelsesarbeidet blev gjort av to kommisjoner, hvor emneansvarlig satt i begge kommisjoner med to eksterne sensorer som denne gang var Håkon Leiulfsrud og Trude Gjernes.

Strykprosent og frafall

Ved kursstart var 23 studenter påmeldt kurset via Mi Side. 18 av disse møtte til undervisning og fikk plassering i en av de fire gruppene som blev opprettet dette semesteret (se ovenfor). En student meldte seg etter at alle forelesninger var forbi og ønsket å følge kurset; studenten ble plassert i en gruppe og det var slik 19 studenter som fulgte kurset frem til arbeidskravsinnlevering. Alle 19 studenter leverte inn arbeidskravet; av disse fikk 1 student ikke godkjent sitt essay (dette var studenten som var startet etter forelesningsdelen). I tillegg leverte en student, som hadde fulgt kurset året før og ønsket å forbedre sin karakter, et essay og dette blev godkjent. Det var

dermed i alt 20 studenter som leverte essay og av disse var det altså 19 essays som ble godkjent. Men det var kun 18 studenter som gikk til skoleeksamen.

Det offisielle frafallet for kurset er altså 22% (5 ut av 23) selv om registrering på Mi side ikke nødvendigvis betyr at studenten reelt har til hensikt å følge kurset. Reelt hadde kurset et frafall (ved skoleeksamen 1 ut av 19) på 5%. Kurset har med andre ord en høy gjennomføringsprosent hvilket også må forventes av et kurs som for det første er obligatorisk for masteren i sosiologi og for det andre baseres mye på gruppearbeid og intensiv læreroppløring igjennom prosessen.

Karakterfordeling

Karakterfordelingen ble slik: 1 A, 6B, 10C, 1D. Dette betyr at gjennomsnittskarakteren ligger mellom B og C, litt nærmere C enn B. Karakterene ligger som forventet med en topp på middelskarakteren C men har en uventet stor andel B'ere sammenliknet med bare 1 karakter på D. Sammenliknes denne karakterfordelingen med fordelingen høsten 2009, hvor det også var 18 studenter som gikk til skoleeksamen, ligger karakterene denne gang høyere (karakterfordelingen høsten 2009 var 1A, 4B, 10C og 3D.)

Denne bedre karakterfordeling denne gang harmonerer også med det generelle inntrykket fra kurset dette semesteret, nemlig at det særlig var en gruppe som var spesielt aktiv og interessert og inspirerte andre på kurset med sitt engasjement.

Studieinformation og dokumentation

Mi side blev brukt til å gi studentene skriftlig informasjon om program og endringer i programmet, frister, litteraturliste, oversikt over gruppene og deres temaer og koordinator med mail-adresse, Power Point presentasjoner fra alle 6 forelesninger, krav til innleveringsoppgaven (metodeessayet), igangsettende analysespørsmål til gruppene, gruppenes Power Point presentasjoner fra siste gangen samt diverse praktiske opplysninger underveis.

Når det gjelder kontakten og den direkte informasjonsutveksling med gruppene, etter at disse var nedsatt, skjedde dette gjennom en gruppekoordinator for hver gruppe (se oversikt over grupper med gruppekoordinator ovenfor). Disse studenter hadde jeg kontakt med under hele gruppeprosessen og jeg kunne således avhjelpe problemer i den enkelte gruppen underveis. Slik var det også mulig å holde oversikt over fremdriften i gruppene arbeid frem til metodeessayet skulle leveres.

Tilgang til relevant litteratur

På Studia forelå ved kursstart kursets to hovedbøker (Kvale & Brinkmann 2009 og Silverman 2006) samt et kompendium bestående av pensumartikler. All kurslitteraturen kunne således kjøpes på Studia ved kursstart.

Faglærers vurdering av rammevilkårene

Lokaler og undervisningsutstyr

Instituttets seminarrom i Rosenbergsgt. 39 blev brukt til forelesningene og fordi antallet av kursdeltakere igjen var relativt lille, fungerte dette godt. Utstyret fungerte problemfritt.

Ved gruppearbeid var det mulig å plassere alle fire grupper i seminarrommet, selv om dette ga et for høyt støynivå for arbeidet. Ideelt sett trengte vi ett grupperom et annet sted på huset ut over lunsjrommet som er opptatt i lunsjen.

Faglærers kommentar til studentevalueringene

Metode – gjennomføring

Evaluering ble gjennomført i slutningen av kurset i form av et spørreskjema med få og enkle spørsmål, og alle holdningsspørsmål hadde åpen svarmulighet. Pga. dårlige erfaringer tidligere med bare å legge skjemaet ut på Mi side leverte jeg denne gangen igjen skjemaet ut på siste samling. Mens jeg siste gangen (høsten 2009) fikk 10 studentevalueringer retur på denne måten fikk jeg denne gangen bare et retur, og enda et ble lagt til meg etter en purring til gruppekoordinatorene. Med andre ord fikk jeg bare to skjemaer retur. Problemet med levering av evalueringsskjemaet er at det ikke finnes noe godt tidspunkt for å gi det til studentene. På siste samling er alle bare opptatt av å få levert essayet og å få mest mulig å vite om den skriftlige eksamen. Når eksamenen er forbi og det vil være mulig for studenten å evaluere hele kurset, inklusiv eksamen, er det ingen som lenger går inn i Mi side. Fra et masterforum vet jeg imidlertid at det kom positive tilbakemeldinger på kurset.

Oppsummering av innspill fra studentene

Fordi det ene evalueringsskjemaet ikke kan gjenfinnes, er det her bare et evalueringsskjema som ligger til grunn for studentevalueringen, men det er da også det skjema som i aller høyeste grad var mest utfyllende i sine kommentarer. Også det andre var svært positivt men mye knappere utfylt og derfor mindre informativt.

Studenten hører til den aktive studentgruppe på kurset, en gruppe som bare besto av litt “eldre” studenter enn det som er gjennomsnittet. Studenten har vært aktiv i gruppearbeidet, gått på nesten alle forelesninger og generelt vært godt forberedt på alt. Studenten betrakter selv sin kursinnsats generelt som “høy”.

Når det gjelder forelesningene mener studenten at disse danner et godt grunnlag for arbeidet på kurset, men at det gjerne kunne være flere (selv om dette sikkert er urealistisk). I forhold til gruppearbeidet nevner studenten et viktig forhold, nemlig at frafallet på forelesningene igjennom kurset betyr at studentene har ulike grunnlag for arbeidet i gruppen og studenten mener at forelesningsdel og gruppearbeidsdel med essayet/empiriinnsamlingen m.m. forutsetter hverandre. Studenten mener også at gruppen var for hastig med å planlegge sitt forskningsprosjekt.

Selv om studenten finner gruppearbeidet “gøy”, mener vedkommende også at et grundigere arbeid i begynnelser hadde gitt gruppen et bedre grunnlag for

analysearbeidet som de hadde problemer med å bli enige om; det var vanskelig å få til i fellesskap.

Arbeidet med å skrive oppgaven oppfattet studenten som utfordrende fordi dette krever å samle opp og spisse et helt forskningsarbeid.

Studenten oppfatter Silverman, Kvale & Brinkmann og også Jørgensen & Philips som gode, grundige og forståelige og synes at kompendiet supplerer med interessante artikler.

Studenter har hatt stor nytte av kurset og finner at “vektningen” av teori versus praktisk kunnskap er super og gir hjelp for å kunne gjennomføre en kvalitativ masteroppgave.

Om studenten savner noe, er det flere forelesninger og gjerne dobbelt så mange, også seminarer, men ser at det er urealistisk ved siden av andre emner på masteren.

Studenten kan “definitivt” anbefale kurset overfor andre.

Under andre kommentarer nevner studenten at om vedkommende skal lete etter noe som kan forbedres så er det Sandbergs forelesninger som vedkommende synes egner seg mer for et seminar, fordi de i så høy grad er basert på egne studier, fremfor å være er “teoretisk forankret”.

Forbedringsforslag som utspringer av dette er altså følgende:

- 1) Det kan gjerne være flere forelesninger og flere seminarer; alternativt kan man også fortolke det slik at det er viktig å få gjort det klart for studentene at det å følge forelesningene er en viktig del av kurset og ikke minst at dette gir et viktig underlag for forskningsgruppens arbeid.
- 2) Det er fint å bruke egne eksempler i undervisningen, men det må ikke dominere undervisningen.

Faglærers samlede vurdering inkl. forslag til forbedring

Min samlede vurdering av kurset dette semester er at dette generelt har fungert veldig tilfredsstillende. Likevel har jeg også funnet en del forbedringspotensialer.

Gruppekoordinators rolle har igjen vist seg å være avgjørende for at hele gruppearbeidet kjører godt og ikke minst også at det er lett å få kontakt med alle på kurset gjennom noen enkelte personer med et særlig ansvar for koordinering. Igjen bør viktigheten av denne rollen understrekes i begynnelsen av kurset.

Igjen ble det ikke tid til å gjennomgå en gammel eksempel-oppgave; likevel var det en stor fordel å kunne henvise til denne som et eksempel siden det fortsetter med å være en utfordring å gjøre det klart hvilken form essayet skal ha. Kanskje kan dette fremover også avhjelpes ved å unngå betegnelsen “metodeessay” (og hellere kalle det et forskningsessay) ettersom dette får studentene til å tro at metodediskusjonen er hoved-emnet for essayet, mens det reelle kravet er at studenten skal vise evne til å anvende metode på en relevant og fruktbar måte i forhold til en problemstilling og et prosjekt. Det var flere gode essays denne gang som kan supplere eksempeloppgaven neste gang.

Med henblikk på å unngå 4 timers seminarer hvor studentene var mest opptatt av hva jeg mente om deres data forsøkte jeg denne gang å inndra studentene sterkere i dette ved å la dem lese gruppe-parvis (etter de data som var mest relevant å lese) hverandres data. Mens noen studenter tok dette seriøst og kom forberedt med spørsmål var det andre som tydelig nedprioriterte denne delen og likevel ikke bidro til kommentarer på de data de hadde lest. Kanskje kan kravet om å komme med kommentarer bli sterkere.

Power Point presentasjonen på siste samling virket igjen inspirerende for studentene og studentene forsto at dette ikke var en prøve i PP men en prøve i å samle opp og spisse gruppens samlede "forskningsprosjekt". Det var en gruppe som valgte ikke å møte (for å ha mer tid til essay-skrivingen), og dette viste seg å være en fordel for de tre resterende grupper som slik fikk bedre tid til deres presentasjoner og etterfølgende diskusjon. Opptattheten av denne avsluttende presentasjon, og også informasjonen om den skriftlige eksamen, var altså grunnen til at mange ikke kom til å prioritere også å evaluere kurset etter dette siste 4-timers seminar.

Når det gjelder de to seminarer, som dels handler om feltarbeidserfaringer og dels handler om en begynnende analyse (med Brannen workshop'en) finnes det en tendens til at allerede den første gangen går inn i denne analysedelen og det derfor kan virke litt som en gjentakelse, jf. en spontan kommentar fra en student på kurset. En måte å imøtekomme dette på ville være å ta data-kommentarene gruppevis slik at det også er mulig for meg som emne-ansvarlig å gå inn i hver student sine data og peke på forbedringsmuligheter. Av hensyn til å la studenter komme til orde har jeg ofte ikke gitt annet enn generelle kommentarer og kun presentert noen enkelte av mine ofte mange detalj-kommentarer, men jeg ser det som en fordel at hver student får en tilbakemelding på kvaliteten av sine data og da kan det unngås å ha to seminarer som har likhetstrekk (i en travel tid for studentene hvor de hele tiden søker etter prioriteringer mellom arbeid de skal gjøre). Fortsatt bør imidlertid gruppene parvis lese hverandres data med henblikk på seminaret som skal handle om analysen (hva enten dette blir med eller uten Brannen i fremtiden, siden hennes professor II stilling nå er avsluttet).

Når det gjelder data-innsamlingen var det denne gang en gruppe som misforsto mine opplysninger om hvor mye hver enkelt skulle samle inn; det må derfor bli enda mer presist hvor mye det forventes at hver enkelt student skal samle inn av data (enten et intervju av ca. 30 minutters varighet eller en observasjon på 2-3 timer).

Under kurset ble det klart at en del av det som jeg trodde studentene hadde forstått i forhold til sammenhenger mellom teori og empiri ikke var forstått likevel og det kan derfor være en fordel neste gang å ta dette mer eksplisitt opp. F.eks. å gjøre det klart at teoretisering både kan handle om egen teoretisering, teoretisering til et sosiologisk område og teoretisering gjennom anvendelse av spesifikke teorier. Evt. å anvende tekst fra Blaikie til å tydeliggjøre dette (Blackie brukes også på SOS340).

I forhold til veiledningsmøtet om fremdriften med data-innsamlingen viste det seg for alvor denne gangen hvor viktig dette veiledningsmøtet er for at gruppen kan komme i havn med sin data-innsamling. Og best fungerte dette for de grupper som ikke var ferdig med data-innsamlingen slik at vi kunne diskutere hva som ville være fornuftig

å gå videre med i forhold til det som gruppen hadde fått gjort til møtetidspunktet. Til neste gang kan det derfor være en ide å planlegge det slik at gruppen kun skal ha gjort 1 intervju og 1 observasjon når det møter til veiledning. Da har gruppen satt sitt arbeid i gang, men får veiledning til å diskutere den videre fremdrift for data-innsamlingen som jo nettopp ikke bare er en data-innsamling, men derimot et arbeid med en forskningsprosess.

Når det gjelder studentkommentarene er det ikke realistisk med flere forelesninger og flere seminarer av hensyn til andre kurser studentene følger, men det er realistisk å oppfordre sterkere til å følge forelesninger og det er også realistisk kanskje å mykne forelesningene gjennom noen små diskusjoner underveis med henblikk på å aktivere studentene i diskusjonene fra starten.

Karen Christensen